

נשיא ומייסד
הרב שאול ישראלי זצ"ל

חֵמְדָּה יָמִימָה HEMDAT YAMIM

פרשת שבוע **נצבים-וילך תשע"ז**

ועוד בשאלה מי ראוי להנהיג (או עוד על אליאב שנפסל למלכות)

הרב יוסף כרמל, ראש כולל 'ארץ חמדה'

מופק בסיוע של:
ההסתדרות הציונית העולמית
המחלקה לשירותים רוחניים בתפוצות

בהמשך לדברינו בפרשת **כי תצא**, וכי **תבא**, ננסה גם השבוע להמשיך ולהעמיק את ההסבר: מה התרחש כאשר ישי אבי דוד הציג את בנו הבכור אליאב, בפני שמואל הנביא?

לאחר המלחמה בעמלק והמעילה בחרם, מאס הקב"ה במלכות שאול ושלח את שמואל הנביא למשוח מלך חדש מבני ישי, בית הלחמי. הבן הראשון שהוצג בפני הנביא היה הבכור - אליאב. וז"ל הכתוב:

"וַיֹּאמֶר יִקְנֹק אֶל שְׁמוּאֵל עַד מְתֵי אֶתָּה מִתְאַבֵּל אֶל שְׂאוּל וְאֲנִי מְאַסְתִּיו מִמֶּלֶךְ עַל יִשְׂרָאֵל מִלֵּא קִרְנֶךָ שָׁמֶן וְלֶךָ אֲשַׁלְחֶךָ אֶל יְשִׁי בֵּית הַלְחָמִי כִּי רָאִיתִי בְּבָנָיו לִי מֶלֶךְ... וְיִהְיֶה כְּבוֹדָם וַיֵּרָא אֶת אֱלִיאָב וַיֹּאמֶר אֵף נִגַּד יִקְנֹק מְשִׁיחוֹ: וַיֹּאמֶר יִקְנֹק אֶל שְׁמוּאֵל אַל תִּבְט אֶל מְרֹאָהוּ וְאֶל גְּבוּהַ קוֹמָתוֹ כִּי מְאַסְתִּיהוּ כִּי לֹא אֲשַׁר יֵרָאֶה הָאָדָם כִּי הָאָדָם יֵרָאֶה לְעֵינַיִם וַיִּקְנֹק יֵרָאֶה לְלֵבָב" (שמואל א ט"ז א-ז).

צריך ביאור: א. מדוע הקב"ה מאס באליאב? ב. האם ובמה לכאורה טעה שמואל הרואה? האברנאל הביא פירוש נוסף שהוא מאוד משבח, וז"ל: "ומה נאה אצלי מה שפירשו אחרים בזה, ששמואל ראה את אליאב ושהיה בלתי יפה כי אם כעור ומגונה, ולכן אמר אך נגד ה' משיחו על שאול. כאומר הנה נגד ה' שאול שהוא משיחו ותוארו נאה למלכות, ומה לו לבקש פחותים כאלה? והאל יתברך השיבו 'אל תבט אל מראהו ואל גבוה קומתו כי מאסתיהו', וגבוה הקומה נאמר על שאול, כמו שאמר (שמו"א ט"ב) 'משכמו ומעלה גבוה מכל העם', ... והודיעו שהיה שאול בלתי שלם בנפשו, עם היותו בכחות הגופיות מובחר ומשובח מהעם, רומז למה שאמרתי שחטא [שאול] במיעוט אמונה ובמיעוט אהבתו את ד'".

לפי פירוש זה לא מפורש בכתוב מדוע אליאב לא נבחר וגם אין ביקורת על שמואל. דבריו של שמואל לא כוונו כלפי אליאב אלא כלפי שאול.

אנו יכולים ללמוד מפירוש זה הוא כי אל לנו לחפש מועמדים "עוברי מסך". כישורים גופניים אינם קריטריון על פי הנבואה בבחירת מנהיג.

במדרש מצינו כיוון שונה, וז"ל: "ויהי בבואם וירא את אליאב ויאמר אך נגד ה' משיחו. אמר זה ראוי למלכות. אפשר שמואל שנכתב עליו כי נאמן שמואל לנביא לה' היה טועה, א"ר יצחק שמואל לא טעה אלא שראה ולא כיון אם מבתו אם ממנו המלכות, שנאמר "וַיִּקַּח לוֹ רַחֲבֵעַם אִשָּׁה אֶת ... אֲבִיהֶיּא בַת אֱלִיאָב בֶּן יִשָּׁי" (דברי הימים ב י"א יח), לכך אמר 'אך נגד ה' משיחו' " (ילקוט שמעוני שמואל א רמז קכד).

לפי פירוש זה, תגובתו של שמואל הייתה בבחינת בקשת הבהרה מן הקב"ה. שמואל ביקש לברר אם הקשר שהוא ראה בין אליאב למלכות משמעותו שאליאב אכן יהיה מלך, או שהכוונה היא לבתו שתהיה בעתיד מלכה". על פי המיוחס לרש"י שם, הספק של שמואל הרואה היה עונש על כך שכנה עצמו הרואה, כפי שכבר ביארנו. על פי הפשט הפשוט לא ברור, הכיצד נשא רחבעם לאשה את אחייניתו של סבו.

בע"ה, בשבוע הבא, נשתדל להסביר מדוע נשא רחבעם לאשה את בתו או נכדתו ואולי ניתנו של אליאב אחי דוד הגדול. הבה נתפלל כי נזכה למנהיגים גבוהים מבחינה רוחנית.

<p>לע"נ רבי יעקב ז"ל בן אברהם ועיישה וחנה בת יעיש ושמחה סבג</p>	<p>לע"נ ר' מאיר ז"ל בן יחזקאל שרגא ברכפלד</p>	<p>לע"נ מרת שרה ונגרובסקי ע"ה בת ר' משה זאב נלבי"ע י' בתמוז תשע"ד</p>	<p>לע"נ הרב אשר וסרטיל ז"ל נלבי"ע ט' בכסלו תשס"ט</p>
<p>לע"נ ר' אליהו כרמל ז"ל נלבי"ע ח' באייר תשע"ו</p>	<p>לע"נ הרב שלמה מרזל זצ"ל חבר הנהלת 'ארץ חמדה' נלבי"ע י' באייר תשע"א</p>	<p>לע"נ הרב ראובן אברמן זצ"ל חבר הנהלת 'ארץ חמדה' נלבי"ע ט' בתשרי תשע"ו</p>	<p>לע"נ אסתר שמש ע"ה נלבי"ע כ' באב תשע"ז</p>

לע"נ **בן ציון גרוסמן** נלבי"ע כ"ג בתמוז תשע"ז
לע"נ **הנופלים במערכה על הגנת המולדת הי"ד**

חמדת האנציקלופדיה התלמודית

הפרשה באנציקלופדיה התלמודית

פרשת נצבים

"ויתראו את שקוציהם ואת גלליהם עץ ואבן כסף וזהב אשר עמדם, פן יש בככם איש או אשה או משפחה או שבט אשר לבבו פנה היום מעם יקוק אלהינו ללכת לעבד את אלהי הגוים ההם וגו'" (כט, טז"ז)

הרהור עבירה וחכמות חיצוניות

האם מותר לבקר בכנסיה או לראות פסלים במוזיאון?

האם מותר ללמוד ספרי דתות ופילוסופיה כדי לדעת מה להשיב לאפיקורס, ואם אסור איך עשה כן הרמב"ם?

הרהור עבירה. אסור להרהר בעבירה, שנאמר: ולא תתרו אחרי לבבכם ואחרי עיניכם (במדבר טו לט), ואמרו: "אחרי לבבכם" - זו מינות, וכן הוא אומר (תהלים יד א): אָמַר נָבֵל בְּלִבּוֹ אֵין אֱלֹקִים, "ואחרי עיניכם" - זה הרהור עבירה, שנאמר (שופטים יד ג): וַיֹּאמֶר שְׁמִשׁוֹן וְגו' כִּי הִיא יִשְׂרָאֵל בְּעֵינַי, "אתם זונים" - זה הרהור עבודה זרה, וכן הוא אומר (שם ח לג): וַיִּזְנוּ אַחֲרַי הַבְּעָלִים (ברכות יב ב).

ספרי עבודה זרה. ספרים רבים חיברו עובדי כוכבים בעבודתה, היאך עיקר עבודתה ומה מעשיה ומשפטיה, וציונו הקב"ה שלא לקרוא באותם ספרים כלל, ולא נהרהר בה ולא בדבר מדבריה (רמב"ם עבודה זרה פ"ב ה"ב), ואפילו להסתכל בדמות הצורה אסור שנאמר: אֵל תִּפְנוּ אֶל הָאֱלִילִים (ויקרא יט ד), וכענין הזה נאמר: וְפָן תִּדְרֹשׁ לְאֱלֹהֵיהֶם לֵאמֹר אֵיכָה יַעֲבֹדוּ (דברים יב ל), שלא תשאל על דרך עבודתה היאך היא אף על פי שאין אתה עובדה, שדבר זה גורם להיפנות אחריה ולעשות כמו שהם עושים, שנאמר: וְאֶעֱשֶׂה כֵן גַּם אֲנִי (דברים שם. רמב"ם שם). והצפנת פענח (לרמב"ם שם) כתב שאין אסור להסתכל בצורה אלא בשעה שהם נעבדים, אבל בשעה שהם נעזבים מותר.

ספרים חיצוניים. רבי עקיבא אומר אף הקורא בספרים חיצוניים הוא בין אותם שאין להם חלק לעולם הבא (משנה סנהדרין צ א), וכתב היד רמה (שם) שאף לדעת התנא קמא אסור לקרוא בהם, אלא שאין עונשו חמור כל כך שלא יהיה לו חלק לעולם הבא. ספרים חיצוניים הם ספרי מינים (ברייתא שם ק א, והגירסא "צדוקים" היא מחמת הצנזור), היינו גלחים (כן הוא ברש"י כתב יד ובדפוסים הראשונים של הש"ס, ור"ל כומרי הנוצרים) שפירשו את התורה ואת הנביאים על פי דעתם ולא סמכו על דברי חכמים, ויש בהם דברים המורים על שיתוף. והריא"ז (הובא בשלטי הגבורים עבודה זרה יז א) והריב"ש (סי' מה, והובא בדרכי משה יורה דעה סי' רמו ובקיצור בשולחן ערוך שם) ור"ע ברטנורא (סנהדרין פ"י מ"א) פירשו שבכלל ספרי המינים הם אף ספרי אריסטו היווני וחבריו, שכופרים בהשגחה ובנבואה ובשכר ועונש, שאדם נמשך בהם למינות, ועליהם נאמר: הִרְחַק מֵעֲלִיָּה דִרְכָּךְ (משלי ה ח), זו מינות.

לימוד פילוסופיה. כתב רב האי גאון בתשובה לרב שמואל הנגיד (הובאה באגרת הרמב"ן לחכמי צרפת, בכתבי הרמב"ן שעוועל ח"א ע"י שלט ובאוצר הגאונים סוף חגיגה): תיקון הגוף ומישור הנהגת האדם הוא העסק במשנה ובתלמוד, כי לימוד התורה יועיל לעצמו ולחכמים שכמותו, ויועיל לעמי הארץ, כי ימשכם לדרכי התורה והמצוות, שאחריני ינהגו ההמון ביראת שמים ובלא פקפוק וספק באמונת ה', ואשר יסיר לבו מזה ויעסוק בדברים ההם, יסיר מעליו עול תורה ויראת שמים, עד שלא יחוש לעזיבת התורה והתפילה, ואם יאמרו אותם בני אדם המתעסקים באותם הדברים - דרכי הפילוסופיה - כי היא דרך סלולה ובה ישיגו ידיעת הבורא, לא תאבה ולא תשמע להם, כי הם מזכבים, ולא תמצא יראת חטא וענוה וקדושה אלא באותם המתעסקים במשנה ובתלמוד. וכתב הריב"ש (סי' מה) שאף מגדולי הראשונים שנתעסקו בחכמת הפילוסופיה, יש דברים שנטו בהם מהאמת אחר חכמה זו, וקל וחומר לשאר אדם.

אף על פי כן כתב החובת הלבבות שהבחינה בנבואים והלמידה בהם על חכמת הבורא יתברך חובה עלינו (שער הבחינה פ"ב ועיי"ש שער היחוד פ"ג שכל מי שאפשר לו לחקור על ענין הייחוד והדומה לו חייב לחקור). והרמב"ם (תשובה סוף פרק י) כתב שצריך האדם להבין ולהשכיל בחכמות ותבונות המודיעים לו את קונו, כפי מה שיש באדם להבין ולהשיג. אבל הכוזרי (מאמר ה אות א ומאמר ב סוף אות כו) חולק ואומר שהמדרגה העליונה היא האמונה הטהורה לנפש התמימה הבאה לא בדרך החקירה. וכך כתב הריא"ז (בקונטרס הראיות בספר סנהדרי גדולה ח"ה, ירושלים תשל"ב, לסנהדרין צ א) שדרך החקירה אינה מדרך תורתנו, שאין דעתו של אדם משגת על עיקר החכמה, ואולי יצא מדרך האמת, ומוטב לו לפרוש מהם ולעסוק בתורה המלמדת יראת ה' וסור מרע. ורב סעדיה גאון כתב (בהקדמה לספר אמונות ודעות סי' ו): אנחנו חוקרים כדי שיתאמת לנו בפועל מה שידענו מפי נביאי ה'. לדעת האוסרים לימוד חכמת הפילוסופיה, מה שהרמב"ם ועוד ראשונים למדו חכמה זו, פירש הריב"ש (סי' מה) שהרי זה מפני שכבר מילאו כריסם מעדני התורה, ואמר הרמב"ם על עצמו שלא למד חכמות אלו אלא "לרקחות ולטבחות ולאופות" (תשובות הרמב"ם בלאו ח"ג עמ' 57, הובא במהר"ם אלשקר סי' קיז ובאור החיים ליעב"ץ פ"י). וכדי להשיב לאפיקורס חיבר הרמב"ם את הספר מורה הנבוכים, לפי שהיו בזמנו הרבה נבוכים בעיקרי התורה מפני שלמדו חכמת הפילוסופיה, ותוכו אכל וקליפתו זרק (ראה חגיגה טו ב). ובספר אור החיים (פרק ט) כתב שבאמת הלך בדרך ארוכה ומסוכנת והוא לא טעה ונסתכן, לפי שהיה קדוש וחסיד מלידה.

מאותה ששינו בפרקי אבות (פ"ב מ"ד): הוי שקוד ללמוד תורה, ודע מה שתשיב לאפיקורס, יש שלמדו היתר ומצוה ללמוד חכמת הפילוסופיה, ויש שלמדו מכאן לאסור לימוד חכמה זו: אלו שלמדו היתר מבארים הדברים שמלבד מה שצריך לך בביאור המצוות והתלמוד, צריך שתלמד אף מן הדברים העיוניים, כדי שתדע מה שתשיב בהם את האפיקורס (מאירי שם, ועיי' בפירוש ר' יצחק ובמגן אבות שם ובבאר שבע סנהדרין ק ב). ואלו שלמדו מהמשנה איסור ללמוד פילוסופיה מפרשים שאם תלמד תורה בשקידה תדע להשיב לאפיקורס, אחר ששכלך יהיה מחודד מרוב העיון (זכות אבות לר"א גלאנטי שם), או שבשקידת התורה בלבד, ולא בזולת זה, תמצא תשובה מספקת לכופרים (ספורנו אבות שם וכעין זה בר' יונה שם), והוא שאמרו: הפוך בה והפוך בה דכולא בה (אבות פ"ה מכ"ד, ע"י מדרש שמואל שם).²

¹ מבוסס על ע"י הרהור עברה, כךך י

² מתוך ע"י חכמות חיצוניות, כךך טו, פרקים ג, ד

פרשת וילך

”בבוא כל ישראל לראות את פני יקנוק אלהיך במקום אשר יבחר תקרא את התורה הזאת נגד כל ישראל באזניהם, הקהל את העם האנשים והנשים והטף וגרד אשר בשעריך למען ישמעו ולמען ילמדו וגו'” (לא, יא-יב)

הקהל

האם אפשר לקיים מצות הקהל כשאין בית מקדש ואין מלך בישראל?

המצוה. מצות עשה להקהיל כל ישראל בכל מוצאי שמיטה בעלותם לרגל, ולקרוא באזניהם מן התורה פרשיות שהן מזרזות אותם במצות ומחזקות ידיהם בדת האמת, שנאמר: **בבוא כל ישראל לראות את פני יקנוק אלהיך במקום אשר יבחר תקרא את התורה הזאת נגד כל ישראל באזניהם, הקהל את העם האנשים והנשים והטף וגרד אשר בשעריך למען ישמעו ולמען ילמדו ויקראו את יקנוק אלהיכם ושמרו לעשות את כל דברי התורה הזאת** (כאן. רמב"ם חגיגה פ"ג ה"א).

אם אין שם מלך, הסתפקו אחרונים אם בטלה מצות הקהל, שאין חובתה אלא במלך, או שכל מי שהוא גדול הדור יכול לקרוא, כגון נשיא או כהן גדול, וציידו המנחת חינוך (מצוה תריב) והנצי"ב (העמק דבר על התורה שם) והתפארת ישראל (סוטה פ"ז מ"ח) לומר שאף כל גדול הדור יכול לקרוא.

המקום. במקום ההקהל והקריאה נחלקו תנאים: בתוספתא (סוטה פ"ז) שנינו: בימה של עץ היו עושים לו בעזרה, רבי אליעזר בן יעקב אומר בהר הבית. בבבלי (סוטה מא ב) אמרו שבעזרת נשים היה קורא, ואף דברי החכמים שאמרו בעזרה היה קורא, פירשוהו (שם א וימא סט ב) בעזרת נשים, שאי אפשר לומר בעזרת ישראל, שהרי אין ישיבה בעזרה אלא למלכי בית דוד, ומצינו בהקהל שאף מלכי בית חשמונאי היו יושבים (סוטה שם ב). בדעת הירושלמי נראה שסוברים שבעזרת ישראל היתה הקריאה, שכן אמרו (סוטה פ"ז ה"ז) שהמלך לא היה יושב אלא סומך על הכותל, משום איסור ישיבה בעזרה, והרי בעזרת נשים הישיבה מותרת. הלכה בעזרת נשים היתה הקריאה (רמב"ם חגיגה פ"ג ה"ג). והסתפק המנחת חינוך (מצוה תריב) אם היה עיכוב שדווקא בעזרת נשים, והיינו בבית המקדש, או אפשר שאף במקום אחר בירושלים מותר. אבל האדר"ת (בקונטרס זכר למקדש פ"ד) כתב שהקהל הוא במקום ראייה, ככתוב **בבוא כל ישראל לראות** (כאן), ולכן בעזרת נשים הסמוכה לעזרת ישראל הוא שמותר, מה שאין כן ירושלים שלא שייך שם כלל בבוא לראות.

הסדר. כיצד היתה קריאת הקהל? תוקעים בחצוצרות בכל ירושלים כדי להקהיל את העם (רמב"ם שם ה"ד). וכן שנינו: **אותו היום כהנים עומדים בגדרים ובפרצות וחצוצרות של זהב בידיהם תוקעים ומריעים ותוקעים** (תוספתא סוטה פ"ז). ומביאים בימה גדולה של עץ ומעמידים אותה באמצע עזרת נשים (רמב"ם שם ע"פ משנה סוטה מא א). והמלך עולה ויושב עליה, כדי שישמעו קריאתו, וכל ישראל העולים לחג מתקבצים סביביו (רמב"ם שם). וחזן הכנסת נוטל ספר תורה ונותנו לראש הכנסת, וראש הכנסת נותנו לסגן, והסגן לכהן גדול, וכהן גדול למלך (משנה שם; רמב"ם שם), משום כבודו של מלך (גמרא שם ב), כדי להדרו ברוב בני אדם (רמב"ם שם), שמראים את מעלותיו מעלה למעלה ממעלה (רש"י שם מ ב ד"ה כולה). ובספר העזרה, שכתב משה, היו קוראים בפרשת הקהל (רש"י בבא בתרא יד ב ד"ה ספר עזרה; שיטה מקובצת שם בשם הראב"ד). והמלך מקבלו כשהוא עומד (משנה סוטה שם; רמב"ם שם), ואם רצה ישב (רמב"ם שם ה"ד), וקורא כשהוא יושב (משנה שם; רמב"ם שם ה"ג). ואגריפס המלך עמד וקיבל, וגם קרא מעומד, ושיבחוהו חכמים (משנה שם. וברמב"ם שם: ואם קרא מעומד הרי זה משובח). ופותח ורואה ומברך כדרך כל קורא בבית הכנסת, וקורא הפרשיות עד שהוא גומר, וגולל ומברך לאחריה כדרך שמברך כל קורא בתורה בבית הכנסת, ומוסיף שבע ברכות, ואלו הן: רצה ה' אלקינו בעמך ישראל וכו'; מודים אנחנו לך וכו'; אתה בחרתנו מכל העמים וכו' עד מקדש ישראל והזמנים, כדרך שמברכים בתפלה, הרי שלש ברכות כמטבען; רביעית מתפלל על המקדש שיעמוד, וחותרם ברוך אתה ה' השוכן בציון; חמישית מתפלל על ישראל שתעמוד מלכותם, וחותרם בה הבוחר בישראל; ששית מתפלל על הכהנים שירצה האל-עבודתם, וחותרם בה ברוך אתה ה' מקדש הכהנים; שביעית מתחנן ומתפלל בה כפי מה שהוא יכול, וחותרם בה הושע ה' את עמך ישראל שעמך צריכים להיושע בא"י שומע תפלה (רמב"ם שם ה"ד ע"פ משנה סוטה שם).

הקריאה. קריאת הקהל היא מספר משנה תורה (ספרי דברים יז יח), וקורא שמע שהיא קבלת מלכות שמים, והיה אם שמע שהיא קבלת עול מצות, ברכות וקללות שהן קבלת בריתות של תורה, ומשמיע לרבים עשר תעשר, מפני שהוא זמן אסיף ומתנות עניים והפרשת תרומות ומעשרות (משנה סוטה מא א ורש"י). אפילו חכמים גדולים שיודעים כל התורה כולה חייבים לשמוע בכוונה גדולה יתרה, ומי שאינו יכול לשמוע - שאין לו שמיעה טובה, או שעומד במקום רחוק (לחם משנה) - מכוין לבו לקריאה זו, שלא קבעה הכתוב אלא לחזק דת האמת, ויראה עצמו כאילו עתה נצטוה בה ומפי הגבורה שומעה, שהמלך שליח הוא להשמיע דברי האל-ל (רמב"ם שם ה"ג).¹

¹ מתוך ע"י הקהל, כרד, י, פרקים א, ד, ה, ו

מתפללים לרפואתם השלימה של:

הרב אביחי ניסן בן חיה	רועי משה אלחנן בן גי'נה ד'ברה	אליעזר יוסף בן חנה ליבא
דוד חיים בן רסה Rassa	יהושפט יחזקאל בן מילכה	ליליאן בת פורטונה
אורנית מרים בת דליה	יהבית יהודית בת תירצה	יפה בת רחל יענטע
	לפריאל דפנה חיה	
	בתוך שאר חולי עם ישראל	

Prague, Czech Republic

פראג, צ'כיה
תמוז, ה'תשנ"ו

טלטול מחדר בית-מלון לשטחים ציבוריים שלו ולחצרו המוקפת ג' מחיצות, בשבת

שאלה

יהודי המתארח בבית מלון בחו"ל, האם צריך לעשות עירוב חצרות כדי לטלטל מחדרו למסדרון או לשטח ציבורי אחר בתוך המלון כגון הלובי, מה הזדקק לגבי חצר המלון אם היא מוקפת מחיצות מג' צדדים.

תשובה

בבית-מלון, אם גר בו רק יהודי אחד, אין צריך כלל עירובי-חצרות ומותר לטלטל בכל המלון¹. אם מתארחים בו יותר מיהודי אחד, ובחדרים שונים², והם אינם אוכלים באותו חדר-האוכל, כי אז צריך עירובי-חצרות וניתן לשכור הרשות מבעל בית-המלון, כיוון שיש לו רשות להיכנס לחדרים ולהניח שם כליו (כגון לשלוח חדרניות המסדרות את החדר ומניחות לשעה את חפציהם או כליהם שם)³. וגם במקום שאין לו רשות כזאת, מועילה השכירות ממנו לכל המבואות שבמלון, אך אין היא מועילה לטלטל אל תוך החדרים הפרטים של האורחים הנוכחים⁴.
מקום שיש לו רק ג' מחיצות, ואין שום תיקון במחיצה הרביעית, אסור לטלטל בו, והוא ככרמלית, ואסור לטלטל ממנו לרשות-היחיד⁵.

¹ סי' שפב סעיף א, ועיין שם הטעם ב"משנה ברורה" ס"ק א. ולענין בית-דירות ודין חדר-המדרגות עיין שו"ת "במראה הבזק" ח"ג (תשובה מ' ובהערה 2 שם). דעת הרב בן ציון אבא שאול המתיר טלטול מביתו לחדר מדרגות וההפך גם ללא עירובי חצרות.

² "ערוך השולחן" (סי' שפב סעיף א).

³ "משנה ברורה" סי' שפב ס"ק עו, ועיין גם "בית יוסף" (סוף סי' שצא ד"ה ומ"ש רבנו ואין מספיק) וב"דרכי משה הארוך" שם (ד"ה ואין מספיק).

⁴ עיין שם ב"בית יוסף" וב"דרכי משה הארוך".

⁵ סי' שסג סעיף א, ועיין ב"ביאור הלכה" שם, שלמיעוט הפוסקים (רמב"ם וסיעתו) אין בג' מחיצות כלל רשות-היחיד מן התורה, ולרוב הפוסקים הרי זו רשות-היחיד מן התורה, ורבנן הצריכו תיקון. "חלקת יעקב" אורח חיים סי' קפו.
שו"ע סי' שע סעי' ב כשיש לבעה"ב תפיסת-יד בחדרי אחרים, אין צריך עירוב, עיין עירובין עב ע"א. תוס' ומודין שיתכן שעכו"ם אצל ישראל לא מהני תפיסת יד. וכן אם גם החפץ מושכר, אין לו תפיסת יד. "משנה ברורה" סק"ז אם זה לזמן קצר, לא צריך כל תנא. שם סעי' ג' תלמידים אצל הרב בשאולין כאורחים ואין צריך אפי' תפיסת יד. בקנויים או שכורים צריך תפיסת יד "משנה ברורה" ס"ק לג.

בשם צוות המשיבים ובברכת התורה,

הרב משה ארנר
הרב יוסף כרמל
ראשי הכולל

חברי הועדה המייעצת:
הרב זלמן נחמיה גולדברג
הרב נחום אליעזר רבינוביץ
הרב ישראל רוזן

חדש – "צפנת ישעיהו" מאת הרב יוסף כרמל

הנביא ישעיהו פעל באחת מהתקופות הסוערות והדרמטיות ביותר בחיי האומה הישראלית, תקופה של ציפייה למשיח שנשברה ברעש אדמה נורא, וחוללה גם מהפך רוחני ופוליטי. האור בקצה המנהרה הפציע שוב רק בימיו של חזקיהו. צפנת ישעיהו: מעוזיה עד אחז מפגיש אותנו עם שלושה מלכים שעמדו בצומת היסטורי זה בתולדות עמנו: עוזיה, המלך שדרש את האלוהים אך לקה בצרעת בעקבות חטאו; יותם, המלך הצדיק ביותר בתולדות עמנו; ואחז, המלך אשר הכיר בקב"ה אבל לא האמין בהשגחתו. בבואו לנבואות ישעיהו, נצמד הרב כרמל, לדברי חכמינו וגדולי הראשונים, ומציע דרך מרתקת ללימוד תנ"ך בעקבות חז"ל. קריאה זו מבהירה את התכנית האלוהית ומבררת סוגיות עקרוניות באמונה. צפנת ישעיהו מגלה לקורא את משמעות הנבואות לדורו של הנביא ואת הרלוונטיות שלהן לדורנו.

לרכישה

